

Evaluatie Pilot

Inzet van de Opvoedparty door de JGZ

Samenvatting

In 2016 hebben Lunamare en GGD GHOR Nederland een kleine pilot uitgevoerd bij een aantal JGZ professionals van GGD'en om na te gaan of de OpvoedParty een geschikt instrument is ouders te ondersteunen bij de opvoeding.

Lunamare heeft - zowel via open inschrijving als incompany - JGZ professionals getraind om OpvoedParty's te begeleiden. Degenen die het gelukt is om er mee aan de slag te gaan, zijn unaniem enthousiast over de interventie. Laagdrempelig, eenvoudig toe te passen en vooral positieve reacties van de ouders:

"Ouders vinden herkenning bij elkaar en dat geeft al zoveel opluchting. Het is een mooie aanvulling voor mijn werk. Om het nog beter aan te laten sluiten, zouden onze bureaus meer groepsgericht moeten zijn dan nu het geval is".

De meerwaarde zit hem in het delen van eigen wijsheid, waardoor ouders hun eigen kracht weer kunnen voelen. De ontspannen sfeer en het "ouders-helpen-ouders-principe" draagt bij aan hun zelfvertrouwen en hun opvoedcompetenties.

"Ouders waren zo enthousiast dat we niet aan de kaartjes zijn toegekomen".

De begeleiding van de professionals kan nog versterkt worden, niet alleen door incompany-trainingen op maat aan te bieden maar ook met een opfrisbijeenkomst, waarin praktijkervaringen aangescherpt kunnen worden en specifieke vragen gesteld kunnen worden.

1. Inleiding

Een OpvoedParty is gesprek over opvoeden vanuit de eigenWIJSheid van ouders. Dit geschiedt in een kleine setting (4 tot 10 deelnemers), zoals bijvoorbeeld in een groepsconsult, oudertraining, mamacafé of peuterspeelzaal. De OpvoedParty helpt beroepsopvoeders - o.a. door inzet van discussiekaarten - om moeiteloos in gesprek te komen met ouders met alledaagse opvoedingsvragen.

Voor deze pilot zijn JGZ professionals opgeleid tot ambassadeurs van de OpvoedParty, teneinde het gesprek professioneel te kunnen begeleiden. De OpvoedParty heeft als doel efficiënt, betaalbaar, groepsgewijs en laagdrempelig opvoedingsondersteuning op maat te bieden, zonder ouders te betuttelen. De ambassadeur faciliteert het gesprek, waarin de eigenWIJSheid van ouders voorop staat. De opvoedkennis van de JGZ professional is van ondergeschikt belang en slechts aanvullend. "In een OpvoedParty vertel je hoe je het doet, niet hoe het moet"

2. Werkwijze

GGD GHOR Nederland heeft in het najaar van 2015 een open uitnodiging verzonden aan alle JGZ managers van GGD'en. In totaal 10 deelnemers uit verschillende regio's zich opgegeven voor deze pilot. De overige deelnemers komen uit twee incompanytrainingen

in de regio Friesland, waaraan 24 mensen hebben deelgenomen. De open inschrijving basistraining heeft plaatsgevonden bij Lunamare in Utrecht.

In het voorjaar van 2016 zijn de deelnemers aan de slag gegaan op diverse locaties: mamacafé, peutergroep, consultatiebureau, koffie-inloop op school. Om uiteenlopende redenen (o.a. veranderen van baan, geen tijd voor gekregen van de baas, lastig om een groep ouders bij elkaar te krijgen, privéomstandigheden, ouders weten nog niet wat het is) is niet iedere deelnemer toegekomen aan de uitvoering van een OpvoedParty.

De digitale evaluatie heeft pas in september 2016 plaats gevonden, waardoor de respons mogelijk relatief laag (47%) is uitgevallen en waarvan de helft afkomstig was uit de incompany getrainde groep. We hebben geen zicht op wat de andere 53% heeft ondernomen. Twee maanden na de training heeft Lunamare contact opgenomen om te vragen of er nog behoefte was aan ondersteuning.

3. Resultaten

Training en ondersteuning

De evaluatie van de training direct na afloop van de training die door alle deelnemers is ingevuld liet een positief beeld zien: 20% beoordeeld deze als uitstekend, 20% ruim voldoende en de rest als goed.

Uit de evaluatie die in september plaatsvond is de training door 87% van de deelnemers ruim voldoende tot goed beoordeeld. Van de tussentijdse gelegenheid om extra ondersteuning te vragen is slechts door één respondent gebruik gemaakt. De behoefte aan een opfrisbijeenkomst is meerdere keren genoemd.

Ervaring in de praktijk

Incompany werkt beter dan open inschrijving. Een team kan elkaar beter ondersteunen en aanmoedigen om aan de slag te gaan met de OpvoedParty. In Friesland (incompany) hebben de deelnemers na de training eerst geoefend met elkaar als team om koudwatervrees te overwinnen. Bovendien werkt het beter voor de bekendheid bij ouders als er in een regio tegelijkertijd op meerdere plekken mee gewerkt wordt.

Het materiaal (o.a. discussiekaarten) is een hulpmiddel. Niet alle denkbare situaties staan erin. Een respondent merkte op dat er maar weinig kaarten waren voor kinderen van 0-4 maanden. Ambassadeurs mogen zelf de inhoud van de bijeenkomst vormgeven op basis van de vragen die er leven bij de ouders. Het materiaal is ondergeschikt aan de vragen van ouders en is ondersteunend als mogelijkheid om een nieuwe wending aan het gesprek te geven.

Deelnemers waarderen de laagdrempeligheid van de interventie en zien vooral mogelijkheden als er vanuit hun GGD meer groepsconsulten worden gegeven. Het is wenselijk als medewerkers vanuit hun eigen GGD worden gefaciliteerd om hier mee aan de slag te kunnen.

Wensen voor vervolg

Unaniem is - in zowel de schriftelijke evaluatieformulieren (direct na de training) als de digitale evaluatie - een opfrisbijeenkomst genoemd om ervaringen uit te wisselen en praktijkvragen te stellen.

4. Conclusies en aanbevelingen

Op basis van de resultaten mag gesteld worden dat degenen die met de OpvoedParty aan de slag zijn gegaan, positief zijn over de bruikbaarheid, de laagdrempelige inzet en de resultaten voor ouders. De inspanning van 1 dagdeel om de basistraining te volgen, loont de moeite als men er ook echt mee aan de slag gaat. De ondersteuning om daadwerkelijk ook aan de slag te gaan verdient nog extra aandacht.

GGD GHOR Nederland ziet de Opvoedparty als een goede, creatieve aanvulling op datgene wat de JGZ doet. Het past in de ontwikkeling waarbij eigen kracht en zelfredzaamheid van ouders centraal staat terwijl tegelijkertijd wordt voldaan aan de behoefte aan opvoedingsondersteuning. Met dergelijke interventies liggen er ook kansen om meer groepsconsulten te realiseren, teneinde kostenbesparend en efficiënt met de beschikbare middelen om te gaan. Om de inzet van de Opvoedparty te vergroten zou het helpen als de Opvoedparty geregistreerd staat als een erkende interventie. Voor wat betreft het aanbieden van de training zou Lunamare de focus meer kunnen verleggen naar incompanytrainingen op maat (afgestemd op de lokale situatie) in plaats van open inschrijvingstrainingen.

5. Vervolg Opvoedparty

De OpvoedParty groeit op basis van ervaringen uit de praktijk en Lunamare neemt de verkregen feedback uiterst serieus. Lunamare is in 2017 gestart met OpvoedPartyPakketten - bestaande uit een online introductie, de basistraining, en (na een half jaar) een Terugkom-, Inspiratie- & Opfrisbijeenkomst. De focus is gericht op incompanytrajecten, maar uiteraard blijft open inschrijving mogelijk. Met het monitoren van de praktijkervaringen, zal de kwaliteit van de interventie verbeteren en duurzaam gewaarborgd worden voor de toekomst. Tevens willen we hiermee de kans vergroten dat men na de training daadwerkelijk aan de slag gaat met de materialen en kunnen praktijkvragen direct beantwoord worden. Er eerste onderzoek voor een aanvraag bij de databank Effectieve JeugdInterventies van het Nederlands Jeugdinstituut is zomer 2017 afgerond. Accreditatie zal aangevraagd worden bij diverse instanties, zoals de SKJ en V&VN. Inmiddels heeft de SKJ al 2,25 punten toegekend aan de opleiding tot ambassadeur inclusief de Terugkom-, Inspiratie- & Opfrisbijeenkomst.

Bijlagen

- Aanvullende uitleg over de [Opleiding tot Ambassadeur](#)
- [Factsheet OpvoedParty](#)

Wilt u de onderzoeksresultaten in detail ontvangen? Mail dan naar katrien@lunamare.nu